

Predgovor

Zbornik radova koji se nalazi pred Vama obuhvaća radove pripremljene za međunarodni godišnji znanstveno-stručni skup *Annales Pilar*, pod nazivom *Hrvatsko iseljeničtvo i domovina: Razvojne perspektive* (Zagreb i Dubrovnik, 26.-28. svibnja 2011.). Organizator događanja bio je Institut društvenih znanosti Ivo Pilar u suradnji s Hrvatskom maticom iseljenika i pod pokroviteljstvom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti — Razred društvenih znanosti. Skup je održan u sklopu obilježavanja 20. obljetnice utemeljenja i djelovanja Instituta, a odabirom teme skupa potvrdio se kontinuitet posvećenosti Instituta istraživanju hrvatskog iseljeničtva te odnosa između domovinske i iseljene Hrvatske.

Zbornik čini trideset tekstova trideset troje autora. Otvaraju ga uvodni rad ravnatelja Instituta Ivo Pilar prof. dr. sc. Vlade Šakića i tekstovi veleposlanika Australije te Švicarske, a potom slijedi znanstveno-stručni dio u kojem su radovi razvrstani u četiri tematske cjeline: Hrvatske iseljeničke zajednice u svijetu, Hrvatski jezik i kultura u iseljeničtvu, Politika i hrvatsko iseljeničtvo, te Suvremeni migracijski procesi i perspektive. Zbornik karakterizira pluralnost tema i istraživačkih pristupa, od istraživačkih radova do svjedočanstava, a urednici vjeruju kako upravo ta raznolikost omogućuje cjelovitiji uvid u jedan tako složen fenomen kao što je hrvatsko iseljeničtvo.

Naime, s obzirom na broj iseljenika u odnosu na ukupan broj stanovnika u zemlji, Hrvati imaju jednu od najbrojnijih iseljeničkih zajednica u svjetskim okvirima. Točan broj ne može se sa sigurnošću utvrditi, no prema procjenama Ministarstva vanjskih i europskih poslova u svijetu ih je danas oko tri milijuna. Pored same brojnosti iseljenika, važno je istaknuti dugotrajnost procesa iseljavanja s hrvatskih prostora, procesa koji je započeo još u 15. stoljeću. Unatoč tomu povijest iseljavanja iz hrvatskih krajeva, kao i život hrvatskih zajednica u iseljeničtvu te njihove razvojne perspektive i odnos s domovinskom Hrvatskom, još uvijek nisu dovoljno istraženi. Osobito je malo studija posvećeno trećoj i četvrtoj generaciji iseljenika i njihovim odnosima sa suvremenom Hrvatskom. Stoga se istraživačima u društveno-humanističkim znanostima nameće potreba (i obveza)

daljnjeg proučavanja ovih tema. Svrha je priloženoga Zbornika (dodatno) rasvijetliti pojedina povijesna i suvremena obilježja hrvatskog iseljeništva.

U nadi da će radovi u Zborniku istodobno poslužiti kao polazište za buduća istraživanja preostaje nam tek zahvaliti svim autorima, recenzentima i svima koji su na bilo koji način pridonijeli njegovu objavljivanju. Osobitu zahvalu dugujemo predstojnici Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske mr. sc. Dariji Krstičević.

Urednici

Zagreb, svibnja 2014.